

Nota

Zwalm, Rozebekeplein

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	3
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Zwalm, Rozebekeplein
Ligging	Rozebekeplein 5, deelgemeente Rozebeke, gemeente Zwalm, provincie Oost-Vlaanderen
Kadaster	Zwalm-Rozebeke, Afdeling 9, Sectie A, Percelen 411B, 412B, 412D, 413B en 414A.
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2019-0911
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (ID 968) Proefsleuvenonderzoek (PC 2019J351)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen (tijdelijke bewaring)

Actoren

Auteur	Stefanie Sadones met bijdragen van Olivier Van Remoorter en Robrecht Vanoverbeke
Betrokken actoren	Robrecht Vanoverbeke, Ron Bakx, Carola Stern, Olivier Van Remoorter
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	4280 m ²
Kartering gewestplan	Woongebieden met landelijk karakter

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het vondstmateriaal dat binnen het plangebied werd aangetroffen dateert uit verschillende periodes, gaande van de Romeinse periode tot de nieuwe tijd. Niet alle vondsten kunnen echter direct gelinkt worden aan de aangetroffen sporen, een groot deel van het dateerbaar vondstmateriaal is afkomstig uit ophogingslagen. Het dateerbare materiaal dat werd aangetroffen in de vulling van de sporen was meestal zeer beperkt in aantal, in de meeste gevallen gaat het slechts om één fragment. Gezien de bioturbatie van de bodem binnen het plangebied kan het materiaal ook intrusief aanwezig zijn in de sporen. Algemeen vormt het aangetroffen vondstmateriaal dus louter een aanwijzing dat het terrein gedurende lange tijd in gebruik geweest is, vanaf de Romeinse periode tot de nieuwste tijden.

Het oudste materiaal lijkt zich te concentreren binnen het oosten van het plangebied, met de vondst van materiaal uit de Romeinse periode tot de nieuwe tijden. Het materiaal uit de Romeinse periode betreft echter slechts twee fragmenten bouwmaterialen en is afkomstig uit een kuil die als mogelijk natuurlijk werd geïnterpreteerd. Het materiaal uit de Karolingische periode gaat om slechts één randfragment dat werd aangetroffen in een grote laag die sterk gebioturbeerd was, en een spinsteentje. Het vroegmiddeleeuws spinsteentje werd aangetroffen bij de aanleg van het vlak maar was niet gelinkt aan een spoor.

De periodes die het sterkst vertegenwoordigd zijn binnen het plangebied zijn de late middeleeuwen en de nieuwe tijden. Het betreft voornamelijk (middel)grote kuilen met beperkte diepte die verspreid over het plangebied in het vlak aanwezig waren. De kuilen maken geen deel uit van een structuur maar vormen louter een bewijs van het gebruik van de terreinen ter hoogte van het plangebied van de late middeleeuwen tot de nieuwe tijden. Aangezien geen bewoningssporen werden aangetroffen en geen duidelijk bewijs voor artisanale activiteiten gaat het vermoedelijk eerder om *off-site* fenomenen.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Het oudste vondstmateriaal, namelijk bouwmaterialen uit de Romeinse periode en een randscherf en een spinsteentje uit de vroege middeleeuwen, kunnen niet direct aan sporen gelinkt worden of zijn (in het geval van de randscherf uit de vroege middeleeuwen) waarschijnlijk intrusief aanwezig.

Verspreid over het plangebied werden voornamelijk kuilen aangetroffen die op basis van het beperkte vondstmateriaal in de late middeleeuwen en de nieuwe tijd geplaatst worden. Ook enkele greppels behoren tot deze fase. Daarnaast werd een beperkt aantal sporen met materiaal uit de volle middeleeuwen aangetroffen.

De aangetroffen sporen werden geïnterpreteerd als *off-site* fenomenen en vormen eerder een aanwijzing voor de menselijke aanwezigheid en activiteit binnen het plangebied in de late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Enkel in het uiterste zuidwesten werden twee funderingssporen aangetroffen die waarschijnlijk gelinkt kunnen worden aan de middeleeuwse dorpsontwikkeling van Rozebeke, maar gezien de ligging in een uiterste hoek van het plangebied bevindt de kern van deze dorpsontwikkeling zich buiten het plangebied.

De vindplaatsen zijn echter niet concreet genoeg, hebben een te kleine complexwaarde of zijn niet uitzonderlijk goed bewaard om te kunnen spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. Aangezien er niet gesproken kan worden van een waardevolle archeologische vindplaats is er sprake van een eerder lage archeologische waardering van het projectgebied.

2.3 Impactbepaling

In het zuidwesten van het plangebied (1) bevond het archeologisch vlak zich ter hoogte van de afgebakende zone op ca. 48,8 m TAW, terwijl uit het inplantingsplan met de toekomstige verstoringsdieptes blijkt dat in deze zone geen ingrijpende werken zullen worden uitgevoerd. Het archeologisch niveau zal dus onaangeroerd en afgedekt blijven door de ophogingslagen die in PR1.1 werden opgetekend.

In het noorden van het plangebied (2) was het archeologisch vlak ter hoogte van de afgebakende zone aanwezig op ca. 49,5 tot 50,3 m TAW. Hier wordt enkel de funderingskoffer van de toekomstige weg tot 50 cm onder het maaiveld afgegraven. Aangezien het maaiveld hier werd vastgesteld op een niveau van 51,65 m TAW zal ook hier het archeologisch niveau met ruime tussenafstand zeker niet geraakt worden.

In het zuidoosten van het plangebied (3) tenslotte bevond het archeologisch vlak zich ter hoogte van de afgebakende zone op ca. 48,12 m TAW. In het inplantingsplan van de toekomstige werken wordt in deze zone slechts een verstoring tot ca. 49,0 m TAW ingepland, waardoor ook in deze zone geen archeologie zal verstoord worden.

Uit het archeologisch onderzoek is gebleken dat de mogelijke sporenniveaus worden afgedekt en zo ook beschermd door een dik opgebracht grondpakket. Wanneer de resultaten van het vooronderzoek tegen deze bouwplannen worden gehouden, is het dus duidelijk dat de ontgravingen die gepaard gaan met de nieuwbouw, specifiek ter hoogte van de mogelijk interessante sporen, niet diepgaand en verstorend genoeg zijn, of zelf helemaal afwezig. Centraal op het terrein en ook ter hoogte van de diepere ingrepen, zoals bij de waterputten, werd geen relevante archeologie aangetroffen.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Het merendeel van de aangetroffen sporen die verspreid binnen het plangebied werden aangetroffen zijn (middel)grote kuilen die op basis van een beperkt aantal vondsten gedateerd kan worden in de late middeleeuwen en de nieuwe tijden. In doorsnede bleken de kuilen slechts een beperkte diepte te vertonen, met een heterogene vulling. Hoewel de verwachting voor kuilen uit deze periodes als hoog wordt beschouwd, levert verder onderzoek van deze kuilen geen kennisvermeerdering op. De aangetroffen kuilen leveren reeds voldoende informatie op, namelijk het aantonen van de menselijke aanwezigheid in het perceel in de late middeleeuwen en de nieuwe tijd.

Wanneer deze kuilen buiten beschouwing gelaten worden, kunnen drie zones afgebakend worden die mogelijk als waardevol beschouwd kunnen worden betreft het potentieel op kennisvermeerdering:

- In het uiterste zuidwesten van het plangebied (1), waar zich mogelijk twee archeologische niveaus bevinden en waar twee funderingssporen werden aangetroffen die wegens de nabijheid van de kerk gelinkt kunnen worden aan de (middeleeuwse) dorpsontwikkeling van Rozebeke.
- In het uiterste noorden van het plangebied (2), meer bepaald in het oosten van werkput 4 waar een mogelijke ontginningskuil en enkele mogelijke paalkuilen meer informatie kunnen opleveren betreffende bewoning binnen het plangebied.
- In het zuidoosten van het plangebied (3), specifiek in werkput 2. Hier vormen de aanwezigheid van een vroegmiddeleeuws spinsteentje en een vierkante kuil die mogelijk een artisanale

functie vervulde mogelijk aanwijzingen voor de aanwezigheid van artisanale activiteiten in dit deel van het plangebied.

Het gaat echter om drie zones die zeer beperkt zijn in oppervlakte en die zich op verschillende locaties binnen het plangebied bevinden waardoor ze niet als één geheel onderzocht kunnen worden. Daarnaast worden de sporen, met uitzondering van de funderingssporen in het zuidwesten, eerder gezien als *off-site* fenomenen. De locatie van de funderingssporen in een uiterste hoek van het plangebied wijst erop dat de kern van de dorpsontwikkeling van Rozebeke zich buiten het plangebied op een andere locatie nabij de kerk bevindt.

Wanneer al deze elementen in beschouwing worden genomen kan gesteld worden dat het potentieel op kennisvermeerdering laag is.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Gezien het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering bij de geplande werken (die overigens het archeologisch niveau in de relevante delen van het onderzoeksgebied niet raken) zijn volgens de beslissingsboom C.G.P.5.2. geen verdere maatregelen nodig. Het archeologisch onderzoek binnen het kader van de betreffende stedenbouwkundige vergunning is dan ook volledig.